

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) เพื่อศึกษาปัญหาทางการเงินของนักศึกษาวิทยาลัยครูทั่วประเทศ และศึกษาวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาวิทยาลัยครูทั่วประเทศ โดยเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครู 6 กลุ่ม ระหว่างเพศชายและเพศหญิงและระหว่างนักศึกษาที่อยู่บ้านของตนเองกับนักศึกษาที่อยู่หอพัก ทั้งนี้โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคปกติทั่วประเทศ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

1. กลุ่มประชากร

ประชากรคือนักศึกษาวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ซึ่งเรียนอยู่ในภาคปกติในปีการศึกษา 2525 ทั้ง 36 วิทยาลัย มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 75,337 คน แบ่งเป็น 6 กลุ่มวิทยาลัยครู ดังนี้

- 1.1 กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง
- 1.2 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง
- 1.3 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก
- 1.4 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้
- 1.5 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ
- 1.6 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรไคมาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบ Cluster Sampling โดยสุ่มมากลุ่มละ 2 วิทยาลัย ดังนี้

- 2.1 กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง
 - 2.1.1 วิทยาลัยครูจันทร์ เกษม
 - 2.1.2 วิทยาลัยครูทมนบุรี
- 2.2 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง
 - 2.2.1 วิทยาลัยครู เพชรบุรีวิทยาลัยสงครภ
 - 2.2.2 วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
- 2.3 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก
 - 2.3.1 วิทยาลัยครูกาญจนบุรี
 - 2.3.2 วิทยาลัยครูเพชรบุรี
- 2.4 วิทยาลัยครูกลุ่มภาคใต้
 - 2.4.1 วิทยาลัยครูภูเก็ต
 - 2.4.2 วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
- 2.5 วิทยาลัยครูกลุ่มภาคเหนือ
 - 2.5.1 วิทยาลัยครูเชียงใหม่
 - 2.5.2 วิทยาลัยครูเชียงราย
- 2.6 วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 2.6.1 วิทยาลัยครูนครราชสีมา
 - 2.6.2 วิทยาลัยครูสุรินทร์

เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างมา 12 วิทยาลัยแล้วจึงสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาวิทยาลัยครูทั้ง 12 แห่ง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีจำนวนร้อยละ 10 ของกลุ่มประชากร รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,534 คน โคนี้จำนวนจำแนกตามสถาบันตั้ง ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนตัวอย่างประชากร จำแนกตามสถาบัน

วิทยาลัยครู	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
วิทยาลัยครูจันทระเกษม	250
วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา	131
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยสงครม	204
วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา	282
วิทยาลัยครูกาญจนบุรี	164
วิทยาลัยครูเพชรบุรี	195
วิทยาลัยครูภูเก็ต	126
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช	218
วิทยาลัยครูเชียงใหม่	272
วิทยาลัยครูเชียงใหม่	172
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	314
วิทยาลัยครูสุรินทร์	206
รวม	2534

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีค่าความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารการวิจัยเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวของทบวงมหาวิทยาลัย และแบบสอบถามจากระเบียบประวัติ สำนักรวค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโดย ชนิกา ศิลปอนันต์และจุกา ฉัตรกุลต์ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้น มาประมวล เข้าด้วยกันสร้าง เป็นแบบสอบถามขึ้นเพื่อใช้ เป็นเครื่องมือในการวิจัย

2. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่าน ตรวจสอบ ความตรงในเนื้อหาและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่านประกอบด้วย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชนิกา ศิลปอนันต์ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2) อาจารย์ ดร.วราภรณ์ บวรศิริ รองคณบดีฝ่ายวางแผนคณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3) อาจารย์ ประทีป ศุภกิจ นักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ
- 4) อาจารย์ บุษงา ณีคำ กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู
- 5) อาจารย์ มานีвод จันทร์สุชัย นักวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ
- 6) อาจารย์ ดร.กิลก บุญเรืองรอด กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่านแล้วมาพิจารณาแก้ไขตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาวิทยาลัยครูสวนสุนันทา จำนวน 100 คน เพื่อหาข้อบกพร่องต่าง ๆ

5. ผู้วิจัยนำผลจากการทดลองใช้แบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา จนได้แบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและปัญหาทาง การเงินของนักศึกษา มีลักษณะ เป็นแบบ เลือกตอบ (Check List) โดยถามในเรื่องต่อไปนี้ คือ เพศ อายุ ระดับชั้นที่ศึกษา ภูมิลำเนาเดิม อาชีพบิดามารดา รายได้บิดามารดา

จำนวนบุตรของบิดา มารดาที่กำลังศึกษาอยู่ ลักษณะที่พักอาศัยในปัจจุบัน ผู้อุปการะทางด้านการเงิน จำนวนเงินที่ได้รับการอุปการะ รายได้พิเศษของนักศึกษา สภาพการใช้จ่ายเงินของนักศึกษา และการแก้ปัญหาของนักศึกษาทางด้านการเงิน รวมทั้งหมด 15 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าใช้จ่ายของนักศึกษามีลักษณะ เป็นแบบ เติมค่าโดยถามถึงค่าใช้จ่ายประเภทต่าง ๆ 8 ประเภท รวม 37 ข้อ ดังนี้

1)	ค่าที่พัก	1	ข้อ
2)	ค่าอาหาร	1	ข้อ
3)	ค่าพาหนะ	5	ข้อ
4)	ค่าอุปกรณ์การศึกษา	5	ข้อ
5)	ค่ากิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ	5	ข้อ
6)	ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	8	ข้อ
7)	ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	7	ข้อ
8)	ค่าธรรมเนียมการศึกษา	5	ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลเองในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงและวิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง ในกลุ่มอื่นผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์ให้ตัวแทนของผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติราชการอยู่ในวิทยาลัยครูเหล่านั้นแจกและจัดเก็บแบบสอบถามให้แล้วรวบรวมส่งให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ในระยะ 1 เดือนครึ่ง ผู้วิจัยก็ได้รับแบบสอบถามคืนเพียงพอที่จะทำการวิจัยได้ นั่นคือ จากแบบสอบถามที่จัดส่งไป 2,534 ฉบับ ได้คืน 2,025 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ

79.9

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ขอแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบัน

วิทยาลัยครู	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
วิทยาลัยครูจันทร เกษม	250	214	85.6
วิทยาลัยครูชนบุรี	131	102	77.8
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์	204	188	92.1
วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา	282	171	60.6
วิทยาลัยครูกาญจนบุรี	164	129	78.6
วิทยาลัยครูเพชรบุรี	195	177	90.7
วิทยาลัยครูภูเก็ต	126	107	84.9
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช	218	162	74.3
วิทยาลัยครูเชียงใหม่	272	221	81.2
วิทยาลัยครูเชียงราย	172	145	84.3
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	314	262	83.4
วิทยาลัยครูสุรินทร์	206	147	71.3
รวม	2534	2025	79.9

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

- 1) ข้อมูลที่เป็นสถานภาพส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของผู้ขอแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (Percent) ของแต่ละรายการ

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviaation) ของค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยเป็นรายข้อ เป็นประเภท อ ประเภท และค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยรวมทุกประเภท ของนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัย กลุ่มวิทยาลัยนักศึกษา เพศชายเพศหญิง นักศึกษาที่อยูบ้านของตนเองและนักศึกษาที่อยู่หอพัก

3) เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาเพศชายกับเพศหญิง นักศึกษาที่อยูบ้านของตนเอง กับนักศึกษาที่อยู่หอพักโดยใช้ ที เทสต์ (t-test)

4) เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนักศึกษาแต่ละกลุ่มวิทยาลัยทั้ง 6 กลุ่ม โดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และ เมื่อพบว่ากลุ่มตัวอย่างประชากรมีค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน ก็จะทำการศึกษาทดสอบทีละคู่เพื่อจะ ใ้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างคู่ใดมีค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน โดยใช้วิธีทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัย สำคัญน้อยที่สุด LSD (Least Significant Difference Test)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการสถิติดังกล่าว ผู้วิจัยได้หาค่าสถิติ และทำการทดสอบทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS(Statistical Package for the Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย